

Vrienden maak je bij Kinderstad

Pedagogisch locatiebeleid

KC Koolhoven

Kinderstad Tilburg

Tilburg, Maart 2022

Naam locatie: Kindercentrum Koolhoven
Adres: Koolhovenlaan 1B, 5036 TK Tilburg
Algemeen mailadres: koolhoven@kinderstadtilburg.nl
Website: <http://kinderstadtilburg.nl/locaties/koolhoven>

Telefoonnummers:

Kantoor: 013-5784570
Kolibríe: 013-5784571
Koolmees: 013-5784572
Koekoek: 013-5784573
Koperwiek: 013-5784574
Korhoen: 013-5784575
Kolgans: 013-5784576
Koningsfazant: 013-5784577
Korítrap: 013-5784579
Koevinkje: 013-5784578
Kokerbeertje: 013-5784579
Kommavlínder: 013-5784579
Koningspage: 013-5784200
Koningsmantel: 013-5784200
Kosmopoliet: 013-5784201

Openingstijden:

Kinderdagverblijf:

maandag t/m vrijdag

7.30 – 18.30 uur

Opvang van 7.00 tot 19.00 uur is mogelijk

Buitenschoolse opvang:

maandag t/m vrijdag

na schooltijd – 19.00 uur

Tijdens vakanties en sluitingsdagen van de school van 7.30 – 19.00 uur.

Voorschoolse opvang standaard vanaf 7.30 uur (vanaf 7.00 uur is mogelijk).

Locatiedirecteur: Merel Swinkels BSO
Noortje van Gorp KDV

Bereikbaar op de volgende dagen:

Merel: maandag, dinsdag, woensdag, vrijdag en donderdag op afspraak

Noortje: Maandag, dinsdag en donderdag

Telefoonnummer:

Merel: 0682758810

Noortje: 0650286953

Mailadres:

Merel: m.swinkels@kinderstadtilburg.nl

Noortje: n.vangorp@kinderstadtilburg.nl

Inhoudsopgave

Introductie	3
Pedagogisch beleid	5
Pedagogische basisdoelen.....	6
Pedagogisch beleidsmedewerker/ coach	8
Uren inzet pedagogische beleidsmedewerker/coach	9
Mentorschap	9
Groepen en leeftijdsopbouw op onze locatie	10
De werkwijze per groep.....	12
Intake, wennen en doorstromen.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Aanvraag extra dagdelen.....	16
Ruilen	16
Open deurenbeleid.....	16
Locatie-overstijgend opvangen van kinderen.....	17
Uitstapjes	17
Observeren van welbevinden en ontwikkeling van kinderen	17
Overdracht	18
Schriftelijke overdracht naar de basisschool	18
Warme overdracht aan de basisschool.....	18
Overdracht aan de bso of kinderdagverblijf	18
Vroegsignalering.....	19
VE op ons kinderdagverblijf	20
Ouderinformatie	21
Gelegitimeerd afwijken van de beroepskracht-kind-ratio.....	21
Ondersteuning in het geval van calamiteiten	22
Vierogenprincipe.....	22
Ondersteuning door volwassenen	23

Introductie

- Kindercentrum Koolhoven ligt in het zuiden van de wijk Reeshof in Tilburg en bestaat uit voorschoolse opvang (VSO), buitenschoolse opvang (BSO) en het kinderdagverblijf inclusief peuteropvang (KDV). Kinderen van 0 tot 12 jaar zijn van harte welkom hier te komen spelen, te ontdekken, ontwikkelen, spelenderwijs leren en ontmoeten.
- Het aantal kinderen dat dagelijks maximaal opgevangen kan worden op het kinderdagverblijf is 128 kinderen verdeeld over 8 basisgroepen. Bij de BSO kunnen we maximaal 192 kinderen opvangen verdeeld over 6 stamgroepen.
- Op dit moment zijn er wekelijks 218 kinderen op het KDV en 276 kinderen op de BSO aan wie op moment van vaststellen van dit beleid daadwerkelijk opvang wordt geboden, verdeeld over het 8 stamgroepen (kdv) en 6 basisgroepen (bso).
- Kindercentrum Koolhoven vormt samen met openbare basisschool Koolhoven onder een dak het "Integraal Kindcentrum (IKC) Koolhoven". De overgang van kinderopvang naar onderwijs verloopt voor uw kind hiermee vertrouwd en veilig!
Op www.palet013.nl treft u meer informatie over de integrale kindcentra in de gemeente Tilburg.
- Ons kindercentrum is omvangrijk en biedt vele mogelijkheden. Binnen de deuren heerst een geborgen en gezellige sfeer.
Het prikkelen van de fantasie van uw kind en de vrijheid om er zelf iets van te maken, staat bij ons voorop. We werken daarbij, samen met de basisschool, in thema's onder meer synchroon met de seizoenen van het jaar. Aan de hand van thema's die hierop aansluiten bieden wij hiermee volop activiteiten, die zijn afgestemd op de verschillende ontwikkelingsstadia van de kinderen. Zo kiezen we met zorg spelmateriaal dat de kinderen uitdaagt tot fantasie en scheppende creativiteit. In de centrale binnenruimte kunnen de kinderen hun fantasie kwijt met koken en bakken. In de voorleeshoek worden de kinderen geprikkeld en geïnspireerd met interactief voorlezen.
De kinderdagverblijfgroepen hebben een eigen buitenspeelplaats die is ingericht met natuurlijke materialen. Ook met deze materialen wordt de fantasie en het voorstellingsvermogen van de kinderen geprikkeld. We vinden het daarnaast belangrijk dat de kinderen iedere dag naar buiten kunnen.

Ter ondersteuning van de mondelinge communicatie, zetten de medewerkers **Babygebaren** in tijdens hun communicatie met baby's en peuters. Babygebaren is een methode waarbij de gesproken taal ondersteund wordt met gebaren uit de Nederlandse gebarentaal. De motoriek van de handen is veel eerder goed ontwikkeld dan de spieren die de mond sturen, door het aanleren van simpele gebaren naast gesproken taal geven we de kinderen de mogelijkheid om al op jonge leeftijd met ons te communiceren. Alle medewerkers van kinderdagverblijf Koolhoven zijn in 2015 hierin geschoold. Op onze website <http://kinderstadtilburg.nl/koolhoven> vindt u een document waarin uitgebreider uitleg gegeven wordt over Babygebaren, als mede een informatief filmpje.

De buitenschoolse opvang staat in het teken van spelen en het beleven van plezier. Het is de vrije tijd van de kinderen, dus mogen ze in grote lijnen zelf bepalen wat ze willen doen. Uitgangspunt is dat voldoende ruimte voor vrij spel een fundamentele basisvoorwaarde is voor gezonde ontwikkeling van ieder kind.

We bieden de kinderen een diverse activiteiten aan en zijn er verschillende ruimtes en hoeken waar kinderen alleen of in kleine groepen kunnen spelen. De buitenschoolse

opvang maakt gebruik van het schoolplein en de gymzaal, die in beheer zijn van basisschool Koolhoven.

Het borgdocument VE en het opleidingsplan zijn ook onderdeel van het pedagogisch locatiebeleid en worden jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld met het team en de oudercommissie.

Pedagogisch beleid

KC Koolhoven werkt volgens het Algemeen pedagogisch beleid van de Kinderopvanggroep. Dit beleid is te vinden in de voetnoot op onze websitepagina: <http://kinderstadtilburg.nl/locaties/koolhoven> en in de informatiemap op de locatie.

In het algemeen pedagogisch beleid van onze organisatie is onze visie en het doel in de omgang met kinderen als volgt omschreven:

Voor de allerjongsten is geborgenheid en veiligheid, als aanvulling op de gezinssituatie, erg belangrijk. De sfeer in de groep, de gezelligheid en het vrije spel wat wij aanbieden, sluit goed aan bij deze behoeften van jonge kinderen.

De dreumesen en peuters kunnen al meer vrijheid aan. Zij hebben meer behoefte aan spanning en uitdaging en willen hun leefwereld groter maken. De pedagogisch professionals stemmen de activiteiten voor deze kinderen meer af op hun behoeften.

Op de buitenschoolse opvang bieden wij de kinderen een zinvol ontdekkingsklimaat, waarbij optimaal spelplezier centraal staat en waarin zij hun persoonlijke en sociale vaardigheden kunnen verbreden en verdiepen. Pedagogisch professionals zoeken de balans tussen autonomie en participatie.

Wij willen een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van kinderen tot mondige, zelfstandige en onafhankelijke mensen met een eigen persoonlijkheid. Dit doen we door situaties te creëren die ervoor zorgen dat kinderen zo zelfstandig mogelijk kunnen functioneren, hun eigen individuele mogelijkheden kunnen ontdekken en samen te leven met anderen.

Vrienden maak je bij Kinderstad!

‘Vrienden maak je bij Kinderstad’, dat is ons motto.

Wij bieden opvang voor kinderen van 0-12 jaar en daardoor ontstaan er hechte vriendschappen tussen de kinderen. Ze ontmoeten elkaar bij de dagopvang of peuteropvang en later op school of bij de bso. Wij zien de kinderen opgroeien en werken graag en veel samen met school.

Oog voor de ontwikkeling van een kind

Kinderen van 0 tot 4 jaar spelen en ontdekken op ons kinderdagverblijf. En na school ontmoeten kinderen hun vrienden en buurtgenootjes op onze locatie voor buitenschoolse opvang (bso). Kinderdagverblijf en buitenschoolse opvang op één plek, dichtbij school en andere voorzieningen. Daar kiezen we bewust voor. Zo kan het kind opgroeien op een vertrouwde plek waar het kan leren, spelen en zichzelf ontwikkelen. De overgangen gaan heel natuurlijk. Alles onder één dak biedt duidelijkheid en continuïteit en is ook gemakkelijk voor ouders, bijvoorbeeld bij het brengen en ophalen van kinderen.

Vertrouwd en veilig

We vinden het belangrijk dat kinderen opgroeien in een vertrouwde en veilige omgeving. Onze pedagogisch professionals stimuleren de ontwikkeling van kinderen door het aanbieden van allerlei activiteiten. Kinderen leren veel van elkaar en leren spelenderwijs. Wij leren de kinderen goed kennen en kunnen ouders bijstaan bij vragen over de ontwikkeling of de opvoeding.

Pedagogische basisdoelen

Tijdens de opvangdagen volgt iedere groep een eigen dagritme waarin verzorging, opvoeding en ontwikkeling een plaats hebben, aansluitend bij het pedagogisch beleid. Wij sluiten aan bij de pedagogische basisdoelen, zoals opgenomen in de Wet Kinderopvang.

Wij bieden emotionele veiligheid door te zorgen voor een goede sfeer, o.a. door interesse tonen, humor, zorgen voor elkaar, positief kijken, luisteren en oogcontact maken. Maar ook door duidelijk en consequent te zijn, uitleg te geven, kinderen serieus te nemen en bij een afspraak of huisregel te betrekken. We zijn eerlijk en bieden structuur door een vast dagprogramma. We creëren momenten van rust in kleine groepjes en maken plezier met activiteiten in een veilige maar wel stimulerende omgeving waarbij de vaste groep kan worden losgelaten en in ruimtes en met kinderen van andere groepen kan worden gespeeld.

De emotionele veiligheid wordt ook gewaarborgd door een startmoment, kringmomenten en pauzes in de eigen groep met een eigen pedagogisch professional. We praten samen met de kinderen over hoe het gaat met iedereen. De pedagogisch professional neemt even tijd en stelt vragen over hoe de (school)dag of het weekend was, hoe de kinderen zich voelen, hoe het thuis gaat, wat ze willen gaan doen, hoe het met het spel of groepsactiviteit gaat waarmee ze bezig zijn. En als het nodig is maken we een praatje met individuele kinderen. We geven regelmatig een knipoog, aai over de bol of een schouderklopje, waardoor we de kinderen laten voelen dat we hen zien en waarderen, we geven complimenten en motiveren kinderen om ook elkaar een complimentje te maken. We nemen de kinderen serieus en betrekken hen bij het activiteitenprogramma en de keuzemogelijkheden. Door persoonlijke aandacht en flexibel om gaan met het dagprogramma en door kinderen de ruimte te geven om ook alleen te kunnen zijn of alleen te spelen voelen de kinderen zich gezien en gewaardeerd.

Baby's hebben een rustig hoekje, waar ze ongestoord rond kunnen kruipen. We zorgen tijdens de voeding en verschoning dat er oogcontact is, er vindt zo één op één interactie plaats. Er wordt bewust tijd gemaakt voor fysiek contact met iedere baby, we benoemen wat we doen. We zijn beschikbaar door op de grond te zitten of te liggen en we spelen mee.

De dreumesen hebben de mogelijkheid om hun zelfstandigheid te ontwikkelen

en de peuters hebben bijvoorbeeld de ruimte om uitdagende materialen te gebruiken, zonder dat het gevaarlijk wordt voor de kleinere kinderen.

We volgen een vast dagritme met veel herhaling en routines.

We stimuleren de persoonlijke ontwikkeling door kinderen te ondersteunen, uit te dagen, belangstelling te tonen en complimenten te geven.

Bijvoorbeeld jonge kinderen bij het bewegen, omrollen, optrekken e.d., en het oudere kind dagen we uit tot klimmen, glijden, rennen, fietsen of dansen. We stimuleren kinderen als ze iets nieuws proberen door een gevarieerd en voldoende uitdagend aanbod, we geven hen de tijd daarvoor en forceren niets. Door te kijken wat kinderen nodig hebben voor hun ontwikkeling bieden we activiteiten aan vanuit ons VE programma.

KDV

Voor de voorschoolse educatie op ons kinderdagverblijf gebruiken we een programma waarin op gestructureerde en samenhangende wijze de ontwikkeling wordt gestimuleerd op het gebied van taal, rekenen, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Op onze locatie werken we met Piramide. Onze groepen zijn ingericht met speelplekken en we werken regelmatig met thema's die zichtbaar zijn in de groep. We hebben voor de kinderen een rijke stimulerende speelleeromgeving gecreëerd, met aandacht voor eigen initiatieven van kinderen. Hierdoor worden de kinderen uitgedaagd zelf op ontdekking uit te gaan, de materialen te verkennen en ervaringen op te doen. We werken graag met natuurlijk openeind materiaal, waar kinderen hun fantasie op los kunnen laten. Voor onze specifieke werkwijze verwijzen we naar ons borgdocument VE hoofdstuk 1 'Aanbod – De speelleeromgeving'.

Onze dagverblijfgroepen zijn ingericht met activiteitenhoeken en we werken regelmatig met thema's die zichtbaar zijn in de groep. We zorgen voor afwisselend en ontwikkeling stimulerend spel materiaal dat de kinderen ook zelf kunnen pakken. We werken graag met 'onaf' natuurlijk materiaal, waar kinderen hun fantasie op los kunnen laten. En we hebben een aparte rustige en veilige plek voor de allerkleinsten. We gebruiken ook andere ruimtes op onze locatie, zoals de speelhal, voor gezamenlijke activiteiten met kinderen van andere groepen.

BSO

Onze bso-ruimtes zijn zo ingericht dat kinderen worden uitgenodigd tot verschillende activiteiten zoals spelletjes doen, knutselen in het atelier, met de computer werken, droomhuizen bouwen in de bouwhoek en verkleeden en toneelspelen rond het podium. Met een centrale keuken, net als thuis, waar kookactiviteiten worden georganiseerd en gezellig samen kan worden gegeten. We stimuleren buiten spelen, bieden sport- en spelactiviteiten aan en stimuleren natuurbelieving.

We betrekken de kinderen actief bij ons programma en de activiteiten zodat we goed aan kunnen sluiten bij hun interesse. En we zorgen voor afwisseling in de verschillende activiteiten. Zoals spelletjes doen, knutselen in het atelier, met de computer werken, of gewoon lekker chillen of buiten spelen. We werken regelmatig vanuit een thema dat bijvoorbeeld aan kan sluiten bij school of bij een wijkactiviteit en vertrouwd is voor de kinderen. Als we met weinig kinderen zijn gaan we wel eens naar een andere bso bij ons in de buurt. Af en toe organiseren we een echt uitstapje buiten de bso. Dit is meestal in vakanties of op studiedagen van school, omdat we de kinderen dan de hele dag opvangen.

Oudere kinderen hebben wat meer vrijheid en ruimte om 'hun eigen ding' te doen en een plek om lekker te chillen als daar behoefte aan is. Als er een zelfstandigheidsverklaring van ouders is hebben kinderen meer vrijheid om zonder toezicht iets te ondernemen. We maken wel altijd duidelijke afspraken dat kinderen zich bij ons melden zodat we weten waar en met wie de kinderen zijn.

De sociale ontwikkeling van kinderen stimuleren we door kinderen actief uit te nodigen om mee te spelen. We betrekken kinderen bij elkaar helpen of troosten. We stimuleren en ondersteunen kinderen bij het sluiten van vriendschappen. We helpen kinderen die het wat moeilijk vinden om contacten te maken met andere kinderen en zoeken samen aansluiting. We benutten de start en kringmomenten of pauzemomenten in de eigen groep of in de kleine groepjes voor een contactmoment van de kinderen met elkaar en met de pedagogisch professional op de groep. We kletsen even bij, gaat het goed met iedereen? Weten de kinderen wat ze gaan doen en met wie ze willen spelen? We bieden regelmatig activiteiten in kleinere groepjes van een bepaalde leeftijd of ontwikkelingsniveau.

Voor baby's doen we dat bijvoorbeeld door wanneer de baby op schoot ligt 'grappige' gesprekjes te voeren, gekke geluiden maken, vreemde gezichten te trekken en we zorgen dan ook voor momenten van rust, zodat het kind terug kan 'praten'. We zingen, doen spelletjes of rijmpjes zoals 'klap eens in je handjes' en kiekeboe. Zodra het kind kan kruipen is het geweldig om achter elkaar aan te kruipen, 'vangspelletjes' te spelen of hele simpele verstoppelletjes.

We werken aan de overdracht van waarden en normen in ons pedagogisch handelen, we benoemen bijvoorbeeld verschillen zonder te oordelen. We leren kinderen om met zorg om te gaan met elkaar, en ook met dieren en planten in hun omgeving. We ondersteunen kinderen bij het oplossen van conflicten, bijvoorbeeld door een gevoel of idee te helpen verwoorden of alternatieven aan te bieden. Maar ook door ruimte te bieden en begrip te tonen voor emoties, deze te verwoorden en kinderen even rust te gunnen. We zoeken dan een veilig plekje waar dat kan. Op iedere groep zijn regels en wij leven die zelf consequent en op de juiste manier na. We betrekken de kinderen actief bij onze regels en afspraken en we gaan zoveel als mogelijk uit van wat wel kan, we geven uitleg en zoeken een alternatief als iets niet kan.

Pedagogisch beleidsmedewerker/ coach

Wij verhogen de pedagogische kwaliteit door structureel in te zetten op coaching en beleid.

Binnen onze locaties krijgt dit inhoud door enerzijds het vormgeven, evalueren en implementeren van het pedagogisch beleid en anderzijds het verhogen van de pedagogische kwaliteit door coaching van de pedagogisch professionals, waarbij de interactievaardigheden de basis vormen.

Interactievaardigheden

- Sensitieve responsiviteit
- Respect voor autonomie
- Structureren en grenzen stellen
- Praten en uitleggen
- Ontwikkelingsstimulering
- Begeleiden van interacties tussen kinderen

(Riksen-Walraven, 2004)

Het pedagogisch beleid omvat al het beleid dat raakt aan de pedagogische praktijk. Hierbij is er aandacht voor het bewaken en invoeren van beleid zodat iedere medewerker werkt volgens onze pedagogische visie.

De pedagogisch coach maakt een coachplan en bespreekt dit regelmatig met de directeur. In dit coachplan is inzichtelijk is hoe alle pedagogisch professionals op onze locatie worden gecoacht.

De coaching van de pedagogisch professionals vindt structureel plaats binnen onze overlegstructuur en op de groep door het geven van voorbeelden, tips en nadere uitleg in het contact met kinderen, ouders/ verzorgers en collega's en bij de dagelijkse praktijkwerkzaamheden.

Aan het begin van ieder kalenderjaar zal vastgesteld worden hoeveel uren er beschikbaar gesteld worden voor beide functietaken en wordt dit schriftelijk vastgelegd.

Uren inzet pedagogische beleidsmedewerker/coach

Jaarlijks wordt de minimale ureninzet van de pedagogisch beleidsmedewerker/coach op alle locaties van **KC Koolhoven BV** bepaald en vastgelegd in het locatiebeleid en in het opleidingsplan. Dit is verplicht volgens een landelijke norm en rekenformule in de Wet kinderopvang.

Berekening minimale ureninzet pedagogisch coach/beleidsmedewerker voor de locaties van KC Koolhoven BV:

Rekenformule: 10 uur per FTE + 50 uur per locatie + 10 uur per peuter met VE-indicatie per jaar:

FTE kdv: 21,43

FTE bso Koolhoven: 8,33

FTE bso Klinkers: 3,73

Totaal FTE: 33,50 x 10 uur = 335 uur

Aantal kdv's: 1

Aantal bso: 2

Totaal aantal locaties: 3 x 50 uur = 150 uur

Aantal peuters met een VE-indicatie: 15 peuters x 10 uur is 50 uur

---

Totaal minimale uren inzet per jaar: 335+150+50= 535 uur verdeeld over alle locaties van KC Koolhoven BV

Onze coaches werken voor meerdere locaties van onze organisatie, de inzet per locatie is in het opleidingsplan en het coachplan van elke locatie uitgewerkt. Op locatie KC Koolhoven zijn twee coaches werkzaam.

Uiteraard wordt er voldaan aan de kwalificatie-eisen, om deze rol te kunnen vervullen. Tevens wordt er zorggedragen voor de nodige bijscholing om te kunnen blijven afstemmen op nieuwe inzichten en ontwikkelingen.

Mentorschap

Op ons kindercentrum werken we met mentorschap. Ieder kind wordt gekoppeld aan een pedagogisch professional die vast op de groep van het kind werkt. Tijdens de intake wordt ouders verteld wie de mentor is van hun kind. Ook is de naam van de mentor vermeld in de ouder-app. Uitgangspunt is dat de mentor het intakegesprek doet. Als de mentor niet zelf het intakegesprek heeft gedaan neemt hij / zij het initiatief voor een nader kennismakingsgesprek met de ouders in de eerste weken na de start van hun kind op de groep.

Ook aan het kind zelf wordt duidelijk gemaakt wie zijn of haar mentor is. Op de bso kan de mentor dit zelf uitleggen als het kind mee komt met de ouders voor het intakegesprek of tijdens de eerste paar keren dat het kind naar de bso komt. De mentor maakt actief contact met het kind en legt uit wat het kind van de mentor kan verwachten. Ook wordt verteld dat de mentor met zijn of haar ouders contact onderhoudt over hoe het met hem of haar gaat op de bso. Voor de allerjongsten op het dagverblijf zorgt de mentor voor extra individuele contactmomenten met het kind, bijv. tijdens

de verzorging. Zodat het kind de mentor leert kennen en vertrouwen en andersom de mentor het kind leert kennen.

Uitgangspunt is dat de mentor bij voorkeur twee maar tenminste één dag per week op de groep van de mentorkinderen is ingepland. De mentor onderhoudt intensief contact met haar directe collega's en krijgt zo nodig een overdracht van bijzonderheden van de kinderen van wie hij / zij mentor is.

De mentor onderhoudt de contacten met de ouders van de kinderen van wie zij mentor is. Op verzoek van ouders maar ook op eigen initiatief bespreekt de mentor met de ouders hoe het gaat met hun kind. Of het kind zich prettig en veilig voelt in de groep en op ons kindercentrum en hoe het kind zich gedraagt en ontwikkelt. Op de bso is de mentor ook contactpersoon voor het kind zelf, voor een gesprek of als het vragen heeft.

De mentor brengt één keer (bso) of twee keer (kdv) per jaar het welbevinden en de ontwikkeling van ieder kind in beeld. Op het kdv wordt de ontwikkeling in KIJK! geregistreerd. Op de bso gebruiken we 'Kijken naar kinderen', zie paragraaf Observeren welbevinden en ontwikkeling. De mentor nodigt ouders tenminste één keer per jaar uit voor een gesprek over hun kind.

De mentor kan tijdens een 6-wekelijkse kind bespreking met de directe collega's op de groep zijn/haar mentorkinderen inbrengen. De mentor vertelt hoe hij/ zij het kind ervaart op de groep en vraagt om aanvullende informatie van de collega's.

De mentor is verantwoordelijk voor de overdracht van 4-jarigen naar de basisschool. Dit is tenminste een schriftelijke overdracht van welbevinden en ontwikkeling. Uitgangspunt is dat de mentor een afsluitend gesprek met ouders heeft en uitleg geeft over de overdracht. Als welbevinden en/of ontwikkeling extra aandacht vraagt doet de mentor een aanvullende mondelinge overdracht, een zogenaamde *warme overdracht* ter ondersteuning van de schriftelijke overdracht.

Natuurlijk altijd in overleg en met toestemming van ouders, zie paragraaf Overdracht

Als er tussentijds dingen in het gedrag of de ontwikkeling van het kind opvallen wordt dit in eerste instantie door de mentor besproken met de ouders. Indien gewenst kan de directeur van ons kindercentrum aansluiten bij dit gesprek van de mentor met ouders. De directeur neemt de verantwoordelijkheid van de mentor over als er samen met ouders vervolgstappen in zorg en ondersteuning nodig zijn. De mentor blijft natuurlijk betrokken, zie paragraaf [Vroegsignalering](#).

Bij opvallende dingen in gedrag of ontwikkeling legt de mentor in overleg en met toestemming van ouders en de directeur het eerste contact met de jeugdverpleegkundige van de GGD.

In de buitenschoolse opvang leggen we contact met het zorgteam van de basisschool. In dit zorgteam zijn schoolmaatschappelijk werker en jeugdverpleegkundige van de GGD vast vertegenwoordigd, naast de directeur en intern begeleider van de school.

Groepen en leeftijdsopbouw op onze locatie

Op ons kinderdagverblijf hebben we de volgende groepen:

Baby-dreumesgroepen (0 tot en met ongeveer 24 maanden)

Koekoek (maximaal 9 kinderen)

Koperwiek (maximaal 9 kinderen)

Verticale groep (0 tot 4 jaar)

Koolmees (maximaal 12 kinderen)

Korhoen (maximaal 12 kinderen)

Koningsfazant (maximaal 12 kinderen)

Peutergroepen (vanaf 24 maanden tot 4 jaar)

Kolibrie (maandag t/m vrijdag) (maximaal 16 kinderen)

Kolgans (maximaal 16 kinderen)

Koritrap (peuteropvang VE, maximaal 16 kinderen)

Maximumaantal kindplaatsen: 112 (cf registratie Landelijk Register Kinderopvang 1-1-2010);

Buitenschoolse opvang

Onderbouw groepen (4 tot ongeveer 7 jaar)

Koevinkje (maximaal 22 kinderen)

Kokerbeertje (maximaal 22 kinderen)

Kommavlinder (maximaal 22 kinderen)

Bovenbouwgroepen (ongeveer 7 tot ongeveer 12 jaar)

Koningspage (maximaal 22 kinderen)

Koningsmantel (maximaal 24 kinderen)

Kosmopoliet (maximaal 24 kinderen)

Maximumaantal kindplaatsen: 192 (cf. registratie Landelijk Register Kinderopvang 1-1-2010).

Voorschoolse opvang

Het is mogelijk dat de groepssamenstelling of leeftijdsindeling vanwege veranderende wet- en regelgeving of pedagogische, organisatorische en/of bedrijfseconomische redenen opnieuw wordt ingedeeld. Ouders worden hiervan tijdig op de hoogte gebracht. Tijdens opvang vanwege bv. studiedagen of vakanties kan het zijn dat enkele kinderen opgevangen worden bij een groep of bij een andere BSO (alleen voor BSO van toepassing).

De werkwijze per groep

Een goed dagritme komt tegemoet aan de basisbehoeften van kinderen, omdat het hen structuur en veiligheid biedt. Het dagritme sluit aan bij de ontwikkeling van de kinderen; bij baby's sluit het aan bij hun bioritme van thuis en naarmate kinderen ouder worden, kunnen ze zich beter aanpassen aan het ritme van de groep.

Het ritme op een BSO sluit aan op de openingstijden van de scholen. Dat betekent meestal een korte middag en soms hele dagen en weken in de vakanties. In het dagprogramma staan de activiteiten die iedere dag terugkeren op de locatie.

Kinderdagverblijf:

Een goed dagritme komt tegemoet aan de basisbehoeften van kinderen, omdat het hen structuur en veiligheid biedt.

Het dagritme sluit aan bij de ontwikkeling van de kinderen. Bij baby's sluit het aan bij hun bioritme van thuis. Naar mate kinderen ouder worden, kunnen ze zich aanpassen aan het ritme van de groep. Het ritme op onze buitenschoolse opvang sluit aan op de openingstijden van de scholen. Dat betekent meestal een korte middag als de school geopend is en hele dagen in de vakanties en op studiedagen.

Op de kinderdagverblijfgroepen ziet het ritme er als volgt uit:

7.30 – 9.00 (bij verlengde opvang vanaf 7.00) De kinderen kunnen worden gebracht in één van de duogroepen. Tot 8 uur staat op deze groepen één pedagogisch professional. Deze pedagogisch professional zorgt ervoor dat alle informatie aan de vaste pedagogisch professional wordt overgedragen zodra deze aanwezig is.

Wij geven er de voorkeur aan dat kinderen vóór 9.00 uur gebracht worden zodat alle kinderen nog even kunnen spelen voor het tafelmoment.

9.30 De kinderen gaan in hun stamgroep met de vaste pedagogisch professionals aan tafel. Er worden liedjes gezongen, fruit gegeten en water of thee gedronken. Voorafgaand aan het tafelmoment wordt er gezamenlijk en tijdens het zingen van het opruimlied met de kinderen opgeruimd.

10.00 Er wordt binnen een activiteit aangeboden of de kinderen gaan buiten spelen en er wordt interactief voorgelezen.

11.30 Lunch; de kinderen krijgen een broodmaaltijd aangeboden met gezond beleg en melk of water.

12.30 – 13.00 De kinderen die alleen de ochtend komen, worden nu opgehaald.

13.00 – 13.30 De kinderen die de middag komen spelen, worden nu gebracht.

Tussen **13.00 en 15.00** hebben de twee vaste pedagogisch professionals om de beurt pauze. In deze tijd gaan sommige kinderen nog een middagslaapje doen.

15.00 De kinderen gaan aan tafel om liedjes te zingen en/of een spelletje te doen en daarna iets lekkers en gezonds te eten zoals; (seizoens)fruit, (seizoens)groente of een volkorencracker met bijvoorbeeld fruitspread of zuivelspread of een volkoren krentenbol met daarbij water of thee.

Voorafgaand aan het tafelmoment wordt er gezamenlijk en tijdens het zingen van het opruimlied met de kinderen opgeruimd.

15.30 – 16.30 Er wordt binnen een activiteit aangeboden en/of de kinderen gaan buiten spelen.

16.30 De kinderen die warm eten bij Koolhoven die krijgen nu hun eten aangeboden. (Kinderen die niet mee-eten kunnen vanaf nu worden opgehaald.)

17.00 – 18.30 (verlengde opvang tot 19.00) De kinderen kunnen worden opgehaald.

Tot 18.00 zijn de kinderen op hun eigen stamgroep, daarna kunnen zij worden opgehaald op één van de duogroepen.

Bij het ophalen vinden we het belangrijk om even met de ouder bij te praten over de dag van hun kind. Als er aanleiding is om uitgebreider te praten, wordt hiervoor een aparte afspraak gemaakt.

Deze wordt dan gemaakt door de mentor van het kind. De mentor is ook de vaste contactpersoon voor de ouders.

Peuteropvang groep Koritrap:

De kinderen van deze groep hebben allemaal een VE indicatie en komen 3 ochtenden spelen van 5,5 uur spelen. Het is een vaste groep met 2 vaste pedagogisch professionals.

7.30 – 9.00 De kinderen worden gebracht. Er zijn twee gediplomeerde VE professionals op de groep aanwezig. Vanaf het moment dat het eerste kind gebracht is, wordt er VE aangeboden in de vorm van individuele of kleine groepsactiviteiten. De pedagogisch professionals sluiten aan bij de ontwikkelingsbehoefte en interesse van de kinderen.

9.00 Als alle kinderen aanwezig zijn dan start de groep in de kring. De kinderen worden welkom geheten, hun namen worden genoemd en ze mogen hun eigen foto ophangen. Vervolgens wordt met behulp van de dagritme kaarten met de kinderen besproken wat er die ochtend op het programma staat. Tijdens de kring kan met de kinderen gekeken worden wat er moet worden opgeruimd. Daarna kun je samen met de kinderen opruimen als activiteit.

9.45 De kinderen gaan aan tafel; er worden liedjes gezongen en fruit gegeten en water gedronken.

10.15 Er wordt een activiteit aangeboden in het kader van het Piramidethema van dat moment. Dit gebeurt in kleine groepen waarbij kinderen worden gestimuleerd om mee te doen. En er wordt aangesloten bij hun ontwikkelingsniveau en interesse.

10.30 De kinderen gaan samen met de pedagogisch professionals naar buiten

11.15 De kinderen komen weer binnen en mogen helpen met het voorbereiden van de lunch

11.30 De kinderen krijgen een lunch aangeboden met brood, gezond broodbeleg en melk/water. Tijdens de lunch zorgen de pedagogisch professionals voor een gezellige ongedwongen sfeer waarin gezellige gesprekjes plaatsvinden en kinderen gestimuleerd worden om zelf keuzes te maken, handelingen uit te voeren zoals hun eigen boterham smeren.

12.15. De kinderen mogen spelen en de pedagogisch professionals volgen de kinderen in hun spel en spelen mee.

12.45 De ochtend wordt gezamenlijk afgesloten met een liedje. Op donderdag krijgen 2 kinderen de logeerbeer voor een week mee naar huis.

Buitenschoolse opvang:

Buitenschoolse opvang Koolhoven zit, net als de rest van onze kinderopvang, samen met Basisschool Koolhoven in een gebouw. Om half drie is de school uit. De kinderen van groep 1 en 2 worden dan in de klas opgehaald door een pedagogisch professional. Vanaf groep 3 lopen de kinderen van de onderbouw buitenschoolse opvang zelfstandig naar de kleine gymzaal. De kinderen van de bovenbouw buitenschoolse opvang, lopen zelfstandig naar hun groepsruimte. Er blijft minimaal één pedagogisch professional achter op onderbouw- en bovenbouwgroepen. Daarnaast is minimaal een pedagogisch medewerkster in de gymzaal aanwezig om kinderen op te vangen die daar zelfstandig naar toe komen.

Brengen en ophalen door ouders

Wij hechten veel belang aan een goed dagelijks contact met de ouders. Tijdens het brengen (op hele opvangdagen) en/of ophalen van het kind, kunnen ouders altijd met vragen terecht bij de pedagogisch professional. Wij stellen het zeer op prijs als ouders de pedagogisch professionals op de hoogte brengen van bijzondere situaties die het kind heeft meegemaakt. Hier kunnen we dan rekening mee houden.

Brengen tijdens hele opvangdagen

Vanaf 7.30 uur (of bij verlengde opvang vanaf 7.00 uur) kunnen kinderen van de buitenschoolse opvang gebracht worden bij de onderbouwgroep Kommavlinder. Tot 8 uur staat op deze groepen 1 pedagogisch professional. Deze pedagogisch professional zorgt ervoor dat alle informatie aan de vaste pedagogisch professional wordt overgedragen.

Vanaf 8 uur kunnen de kinderen van de bovenbouw buitenschoolse opvang gebracht worden bij de Kosmopoliet.

Wij geven er de voorkeur aan dat kinderen voor 9.00 uur gebracht worden.

Tussen 13:00 en 13:30 kunnen de kinderen die alleen de middag komen worden gebracht.

Ophalen

Vanaf 16.30 kunnen kinderen worden opgehaald op hun eigen groep. Op de meeste dagen zijn alle kinderen tot 17.30 op hun eigen groep, daarna kunnen zij worden opgehaald op de groep Kosmopoliet of Kommavlinder. Om 19.00 sluit de buitenschoolse opvang.

Kinderen die bij ons gebruik maken van de warme maaltijd, kunnen vanaf 17.00 uur worden opgehaald.

Tussen 12.30 uur en 13.00 uur kunnen de kinderen die tijdens hele opvangdagen alleen de ochtend, komen opgehaald worden.

Bij het ophalen vinden we het belangrijk om even met de ouder bij te praten over de dag van hun kind. Als er aanleiding is om uitgebreider te praten, wordt hiervoor een aparte afspraak gemaakt.

Tafelmomenten

Minimaal twee keer per (mid)dag gaan we aan tafel om met alle te drinken, eten en te praten. Er kunnen ook (gezelschap)spelletjes worden aangeboden aan tafel.

Eten en drinken

Op ons kindercentrum werken we volgens het voedingsbeleid van de Kinderopvanggroep. Op onze BSO eten alle kinderen een keer per (mid)dag fruit en krijgen ze minimaal twee keer per middag of

drie keer per dag, drinken aangeboden. Bij het dekken en/of afruimen van de tafel helpen de kinderen mee.

Tijdens de maaltijd verwachten we van de kinderen dat ze aan tafel blijven zitten. Dit bevordert de rust in de groep en stimuleert sociale competenties zoals op elkaar leren wachten.

Het eerste tafelmoment is meteen nadat de kinderen uit school komen. We gaan dan met de hele groep aan tafel en geven de kinderen de ruimte om over hun schooldag te vertellen.

Op ons kindercentrum bieden wij, als extra service, een warme maaltijd aan. Deze maaltijd wordt rond 16.45 aan de deelnemende kinderen aangeboden. Kinderen die niet deelnemen krijgen op dat moment fruit of een gezond tussendoortje.

We betrekken de warme maaltijd bij "Herbs & Spices" uit Alphen. Wekelijks ontwikkelen zij gezonde gerechten van verse en speciaal hiertoe geselecteerde, lokale ingrediënten van het seizoen. Hiermee bereiden zij de dagelijkse warme maaltijden voor onze kinderopvang. Voor meer informatie www.herbsandspices.nl.

Op dagen dat de buitenschoolse opvang de hele dag geopend is, krijgen de kinderen tussen de middag een broodmaaltijd als lunch.

Speelmomenten

Op verschillende momenten tijdens de (mid)dag is er tijd voor een activiteit of vrij spel; binnen of buiten.

Op onze BSO associëren wij vrije tijd met huiselijkheid en gezelligheid. Het kind bepaalt zelf hoe hij/zij zijn vrije tijd vormgeeft en kan zelf kiezen waar en met wie hij/zij gaat spelen. Er zijn verschillende hoeken waar kinderen kunnen spelen. De pedagogisch professional ondersteunt en stimuleert hierbij en zorgt ook voor voorbereide activiteiten. Deze activiteiten sluiten aan bij het lopende thema en zijn gevarieerd qua ontwikkelgebied. Ook kan ervoor gekozen worden om met de kinderen naar buiten te gaan, om te spelen op het schoolplein, onder toezicht van de pedagogisch professionals, met toestemming van de ouders. BSO-kinderen kunnen toestemming krijgen zelfstandig naar de BSO te komen, vrij buiten te spelen etc. Hiervoor vullen ouders een toestemmingsverklaring in (actuele versie steeds beschikbaar via infoplein dagelijks toegankelijk voor alle medewerkers en stagiaires): [Toestemmingsverklaring zelfstandigheid oudere bso-kinderen-2018.docx](#) (22.25 KB) [Toestemmingsverklaring zelfstandig naar de bso Engelse versie](#).

Intake, wennen en doorstromen

De rondleiding en intake zijn de eerste contactmomenten van ouders met de locatie. De directeur en de mentor (evt. een collega) leggen dan samen de basis voor partnerschap met ouders. Naast de informatie die ouders bij de intake krijgen over hoe wij werken, is het belangrijk om echt in gesprek te zijn, waarin de ouders vertellen over hun kind, de thuissituatie en zaken die zij belangrijk vinden in de opvoeding en bij de kinderopvang. Dit geeft waardevolle informatie voor je omgang met het kind in de groep én de samenwerking met ouders.

Wanneer kinderen nieuw starten op onze locatie, is er een intakegesprek met ouders waarin we informatie vragen over het kind om het wennen zo passend mogelijk te organiseren.

Kinderen kunnen in overleg met ouders een aantal dagdelen komen wennen en nemen bv. knuffels of foto's mee. Bij doorstroom naar een andere groep of naar de bso doen we dat zo geleidelijk mogelijk en betrekken daar kind en ouder actief bij door dit vooraf en achteraf te bespreken. Samen met de medewerker gaat het kind vanuit de eigen groep verschillende keren een kijkje nemen in de nieuwe groep. Het kind kan aansluiten bij een activiteit die gepland staat en zo de nieuwe omgeving, de kinderen en de pedagogisch professionals leren kennen, waardoor de overgang naar de nieuwe groep minder groot is.

Aanvraag extra dagdelen

Extra opvang is mogelijk als er ruimte is in de groep en er geen extra inzet van personeel nodig is. Er wordt samen met ouders bekeken of deze extra opvang mogelijk is op de groep of op een ander groep. Er wordt bekeken:

- of er vriendjes zijn,
- of er bekende pedagogisch professional voor het kind aanwezig zijn (op de dag dat er extra opvang noodzakelijk is) en als laatste wordt tussen ouders en pedagogisch professionals afgestemd wie het kind opvangt, wie er op de groep staat, wat belangrijke aandachtspunten zijn voor het kind en of er bijzonderheden zijn. Extra dagdelen worden aangevraagd via de ouder-app. De eerste twee dagdelen van extra opvang zijn gratis. Ook deze twee gratis dagdelen worden vermeld op de factuur, zodat voor beide partijen duidelijk is wanneer deze dagdelen zijn opgenomen gedurende het kalenderjaar.

Ruilen

Ruilen zien wij als een service en is alleen mogelijk als er ruimte is in de groep en er geen extra inzet van personeel nodig is. Er kunnen geen rechten aan worden ontleend. Er wordt samen met ouders bekeken of ruilen mogelijk is op de groep of op een ander groep. Er wordt bekeken:

- of er vriendjes zijn,
- of er bekende pedagogisch professionals voor het kind aanwezig zijn op de ruildag en als laatste wordt tussen ouders en pedagogisch professionals afgestemd wie het kind opvangt, wie er op de groep staat, wat belangrijke aandachtspunten zijn voor het kind en of er bijzonderheden zijn.

Open deurenbeleid

Onze visie op het open deurenbeleid is tweeledig:

Ten eerste biedt het een meer natuurlijke afspiegeling van de belevingswereld van het kind. Er mag, net als thuis, in diverse ruimtes gespeeld worden en zodoende krijgen kinderen meer kansen om de wereld om zich heen te ontdekken. Zij maken kennis met meerdere activiteiten en spelen met ander speelgoed dan op de eigen groep. Ook komen kinderen in contact met kinderen uit andere groepen.

Ten tweede zorgt het open deurenbeleid ervoor dat doorstroom naar of tijdelijke opvang in een andere groep voor kinderen makkelijker wordt. Kinderen kennen de andere ruimtes, andere kinderen en andere pedagogisch professionals. Op onze locatie hebben wij het open deurenbeleid als volgt vorm gegeven:

Kinderen van de bso starten hun middag (of dag in de vakantie) in hun eigen basisgroep. Na die opstart start het open deurenbeleid en kunnen kinderen kiezen welke activiteit in welk vertrek ze gaan doen. Tijdens de middag (en in vakanties of op studiedagen tijdens de lunch) bieden we de kinderen een rustmoment met wat te eten en te drinken in de eigen basisgroep.

Zo bieden wij de kinderen variatie aan en ervaren zij dat onze buitenschoolse opvang groter is dan alleen de eigen basisgroep. We bieden ze de mogelijkheid om met leeftijdgenootjes of kinderen van een andere groep samen te spelen, dit wordt regelmatig met elkaar afgesproken. Ook kan het open-deuren beleid gezien worden als een goede samenwerking tussen de groepen en de pedagogisch professionals. De groepen kunnen elkaar ondersteunen met betrekking tot pedagogisch professional/kind ratio indien er bijvoorbeeld zieken zijn of extra kinderen op de groep aanwezig zijn. Doordat de deuren al met regelmaat open zijn, zijn de pedagogisch professionals bij de kinderen bekend. Tijdens haal- en brengmomenten sluiten we bewust de deuren naar een basisgroep (zolang dit gezien het aantal medewerkers dat aanwezig is, kan). We bewaken daarmee de rust en dragen zorg voor een goede overdracht richting de ouders.

Bij activiteiten met grote groepen kinderen (meer dan 30) zijn er altijd vaste voor de kinderen bekende pedagogisch professionals aanwezig. En worden er afspraken met de kinderen gemaakt bij wie zij zich melden indien nodig, of op vaste momenten tijdens de activiteit. Denk bijvoorbeeld aan activiteiten in schoolvakanties of in de wijk waarbij meerdere bso's samen een activiteitenprogramma aanbieden.

Locatie-overstijgend opvangen van kinderen

We verstaan onder locatie-overstijgend opvangen dat kinderen op meerdere locaties van onze koepelorganisatie, de Kinderopvanggroep, kunnen worden opgevangen. Bijvoorbeeld tijdens vakanties, op rustige dagen, tijdens schoolvrije dagen of tijdens periodieke verbouwingen, renovaties en onderhoud van de vaste eigen locatie.

Deze mogelijkheid is in het contract tussen ouder en directeur van het kindercentrum opgenomen met vermelding van de verschillende situaties en gedurende welke periode het kind waar wordt opgevangen. Het betreft altijd tijdelijke, vooraf geplande en met ouders besproken situaties.

Uitstapjes

Wij kunnen ook uitstapjes voor kinderen bieden op een andere locatie zonder dat dit in het opvangcontract is opgenomen. Zie de paragraaf 'uitstapjes' in ons vervoersbeleid.

Ouders worden natuurlijk altijd geïnformeerd over activiteiten die we willen gaan doen op een andere locatie. Dit kan bijvoorbeeld via onze ouderapp, in een nieuwsbrief of vakantieplanning.

Observeren van welbevinden en ontwikkeling van kinderen

Dagopvang 0 – 4/ peuteropvang 2-4

Op onze locatie werken we met KIJK!0-7, een landelijk erkend kind volgsysteem voor welbevinden en ontwikkeling.

KIJK!0-7 is een instrument waarmee we de ontwikkeling van jonge kinderen van 0 tot 4 jaar in kaart brengen. Met behulp van KIJK! observeren we op een systematische wijze verschillende aspecten van welbevinden en ontwikkeling van kinderen. We observeren of een kind goed in zijn vel zit, of het zich betrokken en uitgedaagd voelt door verschillende activiteiten en of er signalen zijn die wijzen op een risico voor de ontwikkeling. Aan de hand van een aantal ontwikkelingslijnen maken we zichtbaar wat het kind al kan en weet en welke volgende stap in zijn ontwikkeling mogelijk is.

Goed kijken naar kinderen levert veel op. Door naar het gedrag van kinderen te kijken, hoe zij zich laten zien, wat ze doen en de taal die ze gebruiken kunnen we beoordelen welke betekenis de kinderen geven aan de activiteit en wat de volgende stap mogelijk is in hun ontwikkeling is.

Elke dag maken we observatie aantekeningen.

Twee keer per jaar maken we van alle kinderen een volledige ontwikkelingsregistratie.

Dit doen we in april en in oktober.

We zetten aantekeningen bij de ontwikkelingslijnen waarin de ontwikkeling 4 maanden of meer afwijkt van de kalenderleeftijd. Daarna sluiten we de registratie af.

Eenmaal per jaar voeren we aansluitend een kort oudergesprek. Indien nodig of gewenst, bijvoorbeeld als het kind opvalt in gedrag en/of ontwikkeling, nodigen we ouders uit voor een vervolgesprek waarin we dit rustig kunnen bespreken.

De laatste registratie vindt plaats rond de leeftijd van 3 jaar en 6 tot 9 maanden. Bij het laatste oudergesprek voordat het kind naar school gaat, printen we het ouderrapport met *alle* registraties uit met de registratie opmerkingen bij de *laatste* registratie. We geven dit mee aan de ouders. Bij de andere registratiemomenten geven we het ouderrapport ook mee aan ouders.

Voor meer informatie verwijzen we naar ons VE-borgdocument.

Buitenschoolse opvang 4 – 13

Op de bso werken we met Kijken-naar-Kinderen. Tijdens de wenperiode en daarna jaarlijks in oktober, doet de mentor een observatie van de kinderen waar hij/ zij mentor van is en van de groep. We hebben hiervoor een eigen observatie-instrument ontwikkeld – *Kijken naar Kinderen* - op basis van het kind volgsysteem KIJK. Observaties worden met het eigen team gedeeld en natuurlijk worden ouders jaarlijks uitgenodigd voor een gesprek. Doel is om de opvang van individuele kinderen maar ook de opvang in de groep als geheel te verbeteren en te versterken. Dit altijd in goed overleg met ouders. Er kan altijd een extra observatie worden gedaan. Op de bso kijken we voornamelijk naar het welbevinden. De ontwikkeling volgen en stimuleren is de verantwoordelijkheid van de basisschool. Als gedrag en ontwikkeling bij ons op de bso opvalt en/ of er is zorg dan zullen we dit zeker met ouders bespreken en school hierbij betrekken als ouders daar toestemming voor geven.

Overdracht

Schriftelijke overdracht naar de basisschool

Als de basisschool met KIJK!0-7 werkt wordt het kind 'verhuisd' binnen KIJK!0-7. De school kan de registratie ophalen en inkijken. Als de basisschool niet met KIJK!0-7 werkt wordt de laatste KIJK!0-7-rapportage als overdracht uitgeprint en aan ouders meegegeven om met school te delen of door ons op school afgegeven of opgestuurd. Dit alles natuurlijk met toestemming van ouders.

De mentor van het kind nodigt ouders uit voor een eindgesprek waarin de laatste registratie in KIJK!0-7 en de overdracht naar school worden besproken. Ouders krijgen dan het ouderrapport met alle registraties en de registratie opmerkingen bij de *laatste* registratie mee.

Warme overdracht aan de basisschool

Naast de schriftelijke overdracht doen we een warme (mondelling) overdracht voor kinderen die bij ons en straks op school mogelijk extra ondersteuning nodig hebben in gedrag en ontwikkeling, in het bijzonder de taalontwikkeling. Natuurlijk altijd met medeweten en toestemming van ouders. Voor kinderen met een VE indicatie is de warme overdracht verplicht, voor alle andere kinderen besluit de mentor tot een warme overdracht als het kind op één of meerdere ontwikkelingsgebieden mogelijk extra ondersteuning nodig gaat hebben of als er een andere aanleiding is die een warme overdracht wenselijk maakt. De overdracht naar school vindt altijd plaats na schriftelijke toestemming van de ouders. Hiervoor dient het overdrachtsformulier van Kijk! ondertekend te worden.

Overdracht aan de bso of kinderdagverblijf

Pedagogisch professionals van de dagopvang (bij voorkeur de mentor) kunnen in het eindgesprek met ouders waarin de overdracht wordt besproken navragen of een kind gebruik gaat maken van de bso of een ander kinderdagverblijf. Als dit zo is dan wordt aan ouders voorgelegd om ook een overdracht aan de bso of het nieuw kinderdagverblijf te doen, om de start goed te laten verlopen. Dit kan bijvoorbeeld met een geprinte rapportage van KIJK!0-7 en/ of eventueel een mondelinge toelichting. De wijze van overdracht gaat in overleg met ouders en alleen met hun toestemming:

Overdracht naar een ander kinderdagverblijf, dat met KIJK!0-7 werkt:

Als het kinderdagverblijf met KIJK!0-7 werkt wordt het kind 'verhuisd' binnen KIJK!0-7. Het kinderdagverblijf kan de registratie ophalen en inkijken.

Overdracht naar de bso of een ander kinderdagverblijf, dat niet met KIJK! 0-7 werkt:

- De pedagogisch professional kan de KIJK!-rapportage meegeven aan de ouders tijdens het eindgesprek zodat zij die zelf op de bso afgeven.
- De pedagogisch professional kan de KIJK!-rapportage opsturen naar de bso of persoonlijk afgeven met een mondelinge toelichting.

De mentor van de bso kan bij het kennismakingsgesprek met ouders van nieuw gestarte 4-jarigen vragen of het kind op het kinderdagverblijf heeft gezeten en zo ja hoe dit is gegaan en of er een overdracht is voor de bso. Dit om de start op de bso goed te laten verlopen. De mentor kan dan meteen uitleg geven hoe het welbevinden en de ontwikkeling van het kind op de bso worden gevolgd.

Vroegsignalering

Hieronder is beschreven hoe wij bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen of andere problemen signaleren en ouders kunnen doorverwijzen naar passende instanties die hierbij verdere ondersteuning kunnen bieden. Ook is beschreven hoe de pedagogisch professionals zijn toegerust voor deze taak en op welke wijze zij daarbij worden ondersteund. We verwijzen naar het Protocol Zorgkinderen en het algemene pedagogisch beleid van onze organisatie. We leggen alle stappen vast in het kinddossier dat we van ieder kind hebben.

We bespreken de mogelijkheden van zorg en opvang voor kinderen die ons opvallen in gedrag en/of ontwikkeling met ouders en met elkaar als team. We hanteren 3 criteria:

1. Welzijn en ontwikkelingskansen voor het kind in deze groep (is het gebaat bij reguliere groepsopvang en voelt het zich veilig en gezien in de groep?)
2. Welzijn en ontwikkelingskansen voor de andere kinderen uit deze groep waarin het zorgkind geplaatst is (groepssamenstelling, voldoende aandacht voor het groepsproces, voldoende individuele aandacht voor alle kinderen)
3. De praktische mogelijkheden en de vaardigheden van het team (competenties en stabiliteit van medewerkers om het kind te begeleiden in de groep met de andere kinderen)

We hebben regelmatig kindbesprekingen op groepsniveau waarin we (bijzonderheden van) kinderen met elkaar doorspreken. Als een pedagogisch professional merkt dat een kind opvallend gedrag vertoont, bijzonderheden in de ontwikkeling laat zien en/of specifieke zorg nodig heeft, bespreekt ze dit zo spoedig mogelijk met de ouders. Bijv. tijdens mondelinge overdracht bij haal- en brengmomenten. En indien mogelijk natuurlijk met het kind zelf. Er kan altijd een aparte afspraak gemaakt worden voor een gesprek met ouders.

Na overleg met ouders, met collega's en met de directeur gaan we gericht observeren met ons observatie-instrument (bijv. KIJK! incl extra observatielijsten, Kijken-naar-Kinderen, IKO-formulier), waarbij we ons steeds afvragen wat de functie en betekenis kan zijn van het gedrag wat het kind. Dit wordt natuurlijk weer besproken met de ouders. De directeur (bege)leidt deze gesprekken met de ouders. Doel is altijd: afspraken maken hoe we het kind kunnen opvangen in de groep en hoe we ouders kunnen ondersteunen bij het zoeken naar gespecialiseerde hulp, als dat nodig lijkt.

Als de zorgen blijven en de gekozen oplossingen en afspraken onvoldoende effectief zijn, kan de directeur, met instemming van ouders, de zorgen met collega-deskundigen binnen de organisatie bespreken in een Intern Kindergericht Overleg (IKO). Ouders kunnen aansluiten bij dit gesprek.

Vanuit het IKO maken we verdere afspraken over hoe we het kind kunnen opvangen en wat ouders en wij als opvang nog kunnen doen, bijv. video opnames op de groep/ thuis of observaties door andere (extern) deskundigen. We bespreken ook hoe we kunnen ondersteunen bij eventuele verwijzing naar bijv. Loket Vroeghulp, consultatiebureau, de GGD of maatschappelijk werk.

De directeur van de locatie houdt de regie en blijft 1ste aanspreekpunt voor team, ouders en hulpverlening.

We sluiten aan bij de zorgstructuur in Tilburg - de Toegang - en we werken samen met basisschool Koolhoven. Er komt regelmatig een ondersteuningsteam op school bij elkaar om kinderen met een ondersteuningsvraag te bespreken. GGD en schoolmaatschappelijk werk zitten samen met leerkracht, IB'er en ouders aan tafel. Ouders worden actief uitgenodigd deel te nemen. Ouders kunnen zelf een ondersteuningsvraag inbrengen en bespreken in het *ondersteuningsteam* op school e/o rechtstreeks bij de professional van de Toegang. Wij kunnen hierbij helpen en aansluiten bij gesprekken.

GGD en IMW zijn partner van de Toegang en vormen de aansluiting met de gemeentelijke zorgstructuur. Er is een *wijkteam* waarin alle professionals van de Toegang aan tafel zitten om ondersteuningsvragen onderling te bespreken.

Aan elk kdv is een Intern begeleider (IB'er) kinderopvang gekoppeld vanuit de GGD. Deze kan - met toestemming van ouders - door de directeur gevraagd worden om te ondersteunen bij het verhelderen van de zorgvraag en het toeleiden van kind en ouders naar de juiste zorg. Ook bij de voorbereiding op een optimale start op de basisschool van kinderen die opvallen in gedrag of ontwikkeling kan de IB'er Kinderopvang ondersteunen. Hij/ zij kent de scholen, de wijk en de sociale kaart en heeft korte lijnen met scholen en hulpverlenende instanties.

VE op ons kinderdagverblijf

Ons kinderdagverblijf is VE-gecertificeerd. Wij werken met een landelijk erkend voorschools educatie programma voor alle kinderen. In ons borgdocument staat beschreven op welke manier we dat vormgeven.

Vanaf 1 januari 2021 bieden wij 960 uur VE aan de doelgroep kinderen^[1] in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar, dit VE-aanbod wordt verspreid over een periode van 1 ½ jaar. Voor ons betekent dat we 16 uur per week VE bieden aan de doelgroepkinderen gedurende schoolweken (vakantieweken uitgezonderd) en die verdelen we weer over 3 dagdelen van 5,5 uur, bij voorkeur ochtenden.

Omdat we een grotere locatie zijn met een relatief groter aantal doelgroep peuters hebben we een aparte stamgroep gevormd voor halve dagopvang die 40 weken geopend is. In deze groepen gaan we maximaal 16 kinderen opvangen met 2 pedagogisch professionals. Ook niet doelgroep peuters zijn zeker welkom in deze groepen.

We vangen maximaal 16 kinderen op in een peutergroep. We volgen de BKR: 1 beroepskracht met VE-certificaat met maximaal 8 kinderen. Als we meer dan 8 kinderen opvangen heeft de tweede beroepskracht ook een VE-certificaat of is -bij uitzondering- in opleiding voor VE.

Voor de voorschoolse educatie gebruiken we een programma waarin op gestructureerde en samenhangende wijze de ontwikkeling wordt gestimuleerd op het gebied van taal, rekenen, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Op onze locatie werken we met Piramide. Voor onze specifieke werkwijze verwijzen we naar ons borgdocument VE.

Naast doelgerichte activiteiten, afgestemd op de interesses en behoeften van de kinderen is er gedurende de hele dag veel aandacht voor ontwikkelingskansen. Dit is terug te zien tijdens bijvoorbeeld de tafelmomenten, de pedagogisch professional voert gesprekjes met de kinderen en heeft een actieve rol in het praten en uitleggen. Andere momenten waarop wij bewust bezig zijn met de taalontwikkeling is tijdens voorlezen, liedjes en versjes. Tijdens spel en vaste momenten in het dagritme is er ruimte voor intensief contact (sociaal emotioneel), gerichte aandacht voor motoriek (bv. zelf helpen met uit- en aankleden bij verschonen) en rekenontwikkeling (bv. fruit tellen,

---

[1] [Doelgroep peuters: deze kinderen hebben op grond van een indicatie van de GGD recht op voor- en vroegschoolse educatie. Voor- en vroegschoolse educatie ondersteunt een optimale start op de basisschool.](#)

materiaal sorteren bij het opruimen). Op deze manier stimuleren we de brede ontwikkeling, de kinderen krijgen zo een goede start op de basisschool.

Bijvoorbeeld

Als het tijd is om te lunchen, dekken we samen met de kinderen de tafel. Er wordt samen bekeken wat er op de tafel moet staan om boterhammen te kunnen eten.

We gaan samen op ontdekkingsreis, de pedagogisch professional laat de kinderen nadenken over wat er op tafel komt om te kunnen eten.

"Boter voor op de boterham, een mandje voor het brood, waar hebben we trek in? Lekker en ook gezond? Staat alles in de koelkast? Waar staan de bordjes ook alweer en hoeveel kinderen hebben we? Hebben we dan genoeg bekertjes? Mogen alle kinderen alles eten en drinken?"

We werken in dit voorbeeld aan de ontluikende gecijferdheid, de spraak-taalontwikkeling en de sociaal emotionele ontwikkeling.

Na het fruit eten wassen de kinderen hun handen aan de wastafel. De kinderen die zindelijk zijn gaan zelfstandig naar het toilet en krijgen hulp indien nodig. De kinderen die nog aan het oefenen zijn krijgen wat meer begeleiding met het toiletbezoek.

We gebruiken deze momenten om de zelfstandigheid van de kinderen te stimuleren en houden rekening met de autonomie van de kinderen. We stimuleren de kinderen om zindelijk te worden en leren ze dat je soms op je beurt moet wachten en hoe je nu precies je handen wast. Dit vraagt iets van de cognitieve ontwikkeling van een kind: "...hoe doe je dat en in, welk volgorde...?". Maar ook van de fijne motoriek: verfijnde bewegingen om naar het toilet te kunnen en handen te wassen. De sociaal-emotionele ontwikkeling komt ook aanbod, het kind is trots op eigen prestaties en laat dat zien en krijgt steeds meer controle over zichzelf.

Ouderinformatie

Wij informeren ouders schriftelijk; via de ouderapp, de website, digitale nieuwsbrieven en via de informatieborden. Mondeling informeren we via de oudercommissie en via diverse oudercontacten zoals bij rondleidingen en in het kennismakingsgesprek, bij de breng- en ophaalmomenten en in de individuele kindbesprekingen. Indien nodig kan er altijd een extra gesprek worden georganiseerd.

Natuurlijk vinden wij het contact met ouders heel belangrijk. Voor meer informatie verwijzen we naar de voetnoot op onze website:

<http://kinderstadtilburg.nl/locaties/koolhoven>

Gelegitimeerd afwijken van de beroepskracht-kind-ratio

Wij houden ons aan de wettelijke kwaliteitseisen voor het aantal pedagogisch professionals op de groep in verhouding tot het aantal kinderen. Dit is de *beroepskracht-kind-ratio*, afgekort BKR.

De wet biedt onder bepaalde voorwaarden de mogelijkheid om minder pedagogisch professionals in te zetten dan volgens de BKR is bepaald. Tot maximaal 50% van de benodigde personeelsinzet per opvangdag. Dit is: *gelegitimeerd afwijken van de beroepskracht-kind-ratio* (BKR).

Dagopvang 0- tot 4-jarigen

Omdat we van 07.30 tot 18.30 uur geopend zijn biedt de Wet Kinderopvang ons de mogelijkheid om maximaal 3 uur per dag minder pedagogisch professionals in te zetten dan volgens de BKR is bepaald.

Wij maken op onze locatie gebruik van deze mogelijkheid zodat er ruimte is voor pauzes van onze medewerkers. Maar ook omdat niet alle kinderen op dezelfde tijd worden gebracht of opgehaald. Om op een verantwoorde wijze gelegitimeerd af te kunnen wijken van de BKR kunnen we groepen samenvoegen. Er zijn altijd pedagogisch professionals op de groep met de kinderen. We evalueren het gelegitimeerd afwijken van de BKR tenminste jaarlijks.

We informeren ouders hoe en op welke tijdstippen wij gelegitimeerd af kunnen wijken van de BKR. We geven ook duidelijkheid over de tijdsblokken waarin we zeker voldoen aan de BKR. Het aantal pedagogisch professionals is dan - conform de BKR - in verhouding tot het aantal kinderen.

We wijken niet af van de BKR op de dagdelen dat er doelgroep peuters ingepland staan, die recht hebben op een volledig dagdeel VE van 5,5 uur.

Er zijn schema's voor alle stamgroepen met de tijdstippen waarop we mogelijk afwijken van de BKR.

Ouders ontvangen hier informatie over tijdens het intakegesprek. De schema's zijn ook te vinden in de ouderapp of worden meegegeven.

De schema's zijn als bijlagen bij het pedagogisch locatiebeleid gevoegd.

Buitenschoolse opvang 4- tot 13-jarigen

Onze buitenschoolse opvang is van 14.30 uur tot 19.00 uur geopend. De Wet Kinderopvang biedt ons de mogelijkheid om maximaal een half uur per opvangmiddag minder pedagogisch professionals in te zetten dan volgens de BKR is bepaald.

Wij maken op onze locatie gebruik van deze mogelijkheid. Want niet alle kinderen komen op dezelfde tijd uit school of worden aan het einde van de middag opgehaald. Om op een verantwoorde wijze gelegitimeerd af te kunnen wijken van de BKR kunnen we groepen samenvoegen. Er zijn altijd pedagogisch professionals op de groep met de kinderen. We evalueren het gelegitimeerd afwijken van de BKR tenminste jaarlijks.

Tijdens schoolvakanties en studiedagen van school bieden wij hele dagen opvang. De wet geeft dan de mogelijkheid om maximaal 3 uur per dag minder pedagogisch professionals in te zetten dan volgens de BKR is bepaald. Conform de regeling voor kinderdagopvang.

We informeren ouders hoe en op welke tijdstippen wij gelegitimeerd af kunnen wijken van de BKR. We geven ook duidelijkheid over de tijdsblokken waarin we zeker voldoen aan de BKR. Het aantal pedagogisch professionals is dan - conform de BKR - in verhouding tot het aantal kinderen.

Er zijn schema's op alle basisgroepen met de tijdstippen waarop we mogelijk afwijken van de BKR. We geven het schema mee tijdens het intakegesprek en lichten het toe aan ouders.

De schema's zijn als bijlagen bij het pedagogisch locatiebeleid gevoegd.

Ondersteuning in het geval van calamiteiten

Wanneer er één pedagogisch professional op de locatie aan het werk is, **conform de beroepskracht-kind-ratio (BKR)**, is er altijd een achterwacht bereikbaar is en binnen 15 minuten aanwezig op de locatie om te ondersteunen bij calamiteiten. Hoe we dit geregeld hebben staat in ons beleidsplan Veiligheid en Gezondheid.

Wanneer, bij aanvang of afronding van de dag en in de pauzes, één pedagogisch professional op de locatie werkt, in afwijking van de BKR, is er altijd ten minste één andere volwassene in het pand aanwezig om te ondersteuning bij calamiteiten. Hoe we dit geregeld hebben staat in ons beleidsplan Veiligheid en Gezondheid.

Het beveiligingsbedrijf ABO kan, bij hoge uitzondering, een aanvullende achterwachtfunctie voor alle locaties **in Tilburg** vervullen tussen 7.00 uur en 8.00 uur 's morgens en 17.00 uur en 19.00 uur 's avonds. Zij zijn binnen 15 minuten ter plaatse.

Vierogenprincipe

Op ons dagverblijf voor 0- tot 4-jarigen zorgen we ervoor dat er altijd een tweede volwassene mee kan kijken of luisteren met een pedagogisch professional als deze alleen op de groep werkt of alleen

met een kind of een groepje kinderen is. Hoe we dit concreet doen is uitgewerkt in ons beleidsplan Veiligheid en Gezondheid.

Ondersteuning door volwassenen

Op onze locatie werken de volgende volwassenen, naast de pedagogisch professionals:

Twee directeuren:

Stuurt het team aan en is regelmatig op de groepen aanwezig om te coachen en te ondersteunen bij het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen en het versterken van de pedagogische praktijk, het werken met het kindvolgsysteem (KIJK!) en de overdracht voor 4-jarigen. Ondersteunt zo nodig bij oudergesprekken en heeft een centrale rol in gesprekken met ouders over opvallend gedrag of zorg om ontwikkeling van een kind.

Zij zijn beiden pedagogisch bevoegd om op de groep te werken en kunnen invallen indien nodig.

Pedagogisch beleidsmedewerker/ coach

De coach is een HBO-pedagogiek geschoolde medewerker die op VE-kinderdagverblijven de pedagogisch professionals op groepsniveau onder andere coacht en ondersteunt bij het werken met het VE-programma en het kindvolgsysteem (KIJK!), het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen en het versterken van de pedagogische praktijk.

Stagiaires / pedagogisch professionals in opleiding:

Op onze locatie wordt regelmatig stage gelopen of zijn er pedagogisch professionals i.o. Zij volgen diverse opleidingen zoals HBO Sociaal Pedagogisch Werk, HBO Pedagogiek, PABO of MBO-opleiding voor pedagogisch professional. Gedurende hun opleiding kunnen we besluiten om stagiaires een arbeidsovereenkomst te geven om tijdens schoolvakanties of bij calamiteiten in te vallen. De CAO is hierin leidend. Stagiaires zijn gekoppeld aan een vaste groep om de stabiliteit en duidelijkheid voor de kinderen en ouders te kunnen waarborgen. Iedere stagiaire krijgt een collega pedagogisch professional als mentor aangewezen die hem/haar begeleidt in de dagelijkse zorg op de groep.

Stagiaires draaien zoveel mogelijk mee in het dagprogramma van de groep. Zij begeleiden de kinderen tijdens het vrije spel, assisteren en begeleiden bij activiteiten en helpen mee bij diverse huishoudelijke taken. Op de dagopvang kunnen stagiaires ook zorgtaken verrichten (voeden, verschonen, naar bed brengen en uit bed halen), maar dit doen zij nooit alleen, maar samen met een vaste pedagogisch professional. Onder toezicht van de mentor of een andere pedagogisch professional kan hij/zij diverse opdrachten uitvoeren die voor de opleiding noodzakelijk zijn.

Huishoudelijk medewerker met als belangrijkste taken:

Erwin van Leeuwen verzorgt de schoonmaak van onze locatie. Hieronder valt o.a.: vloeren schoonmaken, matten stofzuigen, toiletten reinigen, vingertasten verwijderen op ramen, 1x per maand plinten afnemen en spinnenraggen, keuken schoonmaken, trappen reinigen. Deze werkzaamheden vinden plaats vanaf 17.30 uur.

Een aantal dagen per week is er een huishoudelijk medewerker aanwezig. Zij heeft een afstand tot de arbeidsmarkt en heeft huishoudelijke taken welke schematisch worden uitgevoerd. Denk aan de was, schoonmaken, opruimen van de boodschappen etc. Zij komt niet in contact met de kinderen. Dit is ook opgenomen in het Participatiebeleid 2022.

Tuinman met als belangrijkste taak:

Hoveniersbedrijf Kolsters komt maandelijks voor tuinonderhoud en het controleren van de bestrating. Deze werkzaamheden vinden plaats op momenten dat er geen kinderen buiten zijn.

Vast onderhoudspersoneel:

We werken met vast onderhoudspersoneel van het Servicebureau kinderopvang. Zij komen klein onderhoud plegen tijdens kantooruren en groot onderhoud wanneer er geen kinderen aanwezig zijn.

Workshopbegeleiders:

Maike verzorgt de cursus babygebaren

Patricia van Doenja's danswereld geeft regelmatig dansles aan de peuters op ons kinderdagverblijf.